Toimenpidealoite TPA 63/2018 vp

Kari Kulmala sin

Toimenpidealoite Suomen vesistöjen saattamisesta muovista vapaaksi alueeksi

Eduskunnalle

Muovijätettä on levinnyt kaikkialle maapallolla, erityisesti vesistöihin. Merissä olevasta jätteestä muovin osuudeksi arvioidaan jopa 80 prosenttia. Noin kahdeksan miljoonaa tonnia muovia päätyy mereen vuosittain. Olen Itämeren parlamentaarikkokonferenssin Suomen valtuuskunnan puheenjohtajana useasti nostanut muoviroska-asian virallisiin keskusteluihin, viimeksi Itämeren parlamentaarikkokonferenssin pysyvässä komiteassa Norjan Trondheimissa 12.—13. marraskuuta 2018.

Tällöin pysyvän komitean parlamentaarikot keskustelivat aloitteestani siitä, millä toimenpiteillä Itämeren muoviroskaantumista voitaisiin vähentää. Yhtenä keinona poliittisen paineen ja yleisen tietoisuuden lisäämiseksi ehdotettiin, että Itämeren parlamentaarikkokonferenssin jäsenet peräävät maidensa hallituksilta toimenpiteitä muoviroskien vähentämiseksi. Tämä toimenpidealoite on nyt juuri sellainen.

Itämeren maat voisivat tehdä jatkossakin entistä tiiviimpää yhteistyötä asian hyväksi. Mikäli löydetään hyvä alueellinen yhteistyömalli käsitellä ongelmaa, joka on maailmanlaajuinen ja vielä pahempi kuin Itämerellä, voitaisiin markkinoida mallia muillekin merialueille.

Muovijätteen osuus Itämeren rannoilta kerätystä roskasta vaihtelee välillä 30—80 prosenttia. Muovijätteen vähentämistalkoita tarvitaan, että YK:n 2030-tavoitteet saavutettaisiin Itämeren alueella ja jotta alueen yhteistyö olisi esimerkkinä muille. Suomi on viime kesästä 2018 lähtien toiminut Itämeren merellisen suojelukomisssion HELCOMin puheenjohtajamaana, ja yhtenä kauden tavoitteista on Itämeren hyvään tilaan tähtäävän Itämeren toimintasuunnitelman BSAP:n päivittäminen. Suomen Itämeren alueen strategia tähtää puhtaaseen ja elinvoimaiseen mereen, jota hyödynnettäisiin mahdollisimman kestävällä tavalla.

Norjan hallitus on jo perustanut esimerkillisesti oman merihankkeen ja siihen liittyvän tukiohjelman. Ohjelmassa on jo vuoteen 2019 mennessä ehdotettu 400 miljoonan Norjan kruunun jakamista puhtaiden ja terveiden merien puolesta. Tällaista esimerkillistä toimintaa tarvitaan myös Suomen omille vesialueille. Ellemme myös Suomessa reagoi riittävästi muoviongelmaan, ongelma kasvaa vesistöissämme entisestään.

Valmis
5.0

Toimenpidealoite TPA 63/2018 vp

Pienet muovinkappaleet eivät ole vain merien ongelma — mikromuovia päätyy yhä enemmän järviin ja muihinkin vesistöihin. Suomessa on noin 188 000 järveä tai lampea. Näiden lisäksi on lukemattomia jokia, puroja ja muuta vesistöä. Muoviongelma koskee jo lähes jokaista vesistöä.

Muovijäte on maailmanlaajuinen ongelma, mutta omat lähivesistömme ovat meidän omissa käsissämme. Esimerkiksi mikromuovin päätymistä vesistöihimme voimme torjua jätehuollon kehittämisellä, kierrättämisellä, muovimateriaalin kestävällä käytöllä ja kertakäyttöastioiden kieltämisellä. Suurin tehtävä tässä on valtiovallalla, jonka tulee omilla päätöksillään vähentää muovin päätymistä vesiin.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

> *että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin kaikin käytettävissä olevin keinoin Suomen vesistöjen saattamiseksi muovista vapaaksi alueeksi. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla asennemuutoksen lisäksi muun muassa jätehuollon kehittäminen, kierrättäminen, muovimateriaalin kestävä käyttö ja kertakäyttöastioiden kieltäminen.*

Helsingissä 27.11.2018

Kari Kulmala sin